

**Oponentský posudek na diplomovou práci Jiřího Seydlera
na téma
Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody**

Předložená diplomová práce je orientována na rozbor statistických dat o ukládaných trestních sankcích, jehož cílem je ověřit, zda došlo po přijetí nového trestního zákoníku k širšímu využívání alternativních trestů.

Se zřetelem k tomuto cíli diplomant zaměřil svou pozornost jednak na obecné zásady vytýčené trestním zákoníkem pro ukládání trestních sankcí, jednak na specifické podmínky ukládání jednotlivých alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody. Z tohoto úhlu pohledu v práci postupně rozebral všechny alternativní tresty včetně těch, jejichž využití v praxi je více méně sporadické (zákaz pobytu, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce) (viz kapitola 3). V návaznosti na uvedenou charakteristiku právní úpravy pak zkoumal statistická data odrážející míru využití alternativních trestů v současné soudní praxi. V rámci tohoto zkoumání se zabýval nejen vývojem struktury ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody a jejich alternativ v letech před a po přijetí nového trestního zákoníku, ale i strukturou trestů ukládaných za trestné činy podle vybraných hlav zvláštní části trestního zákoníku a za vybrané konkrétní skutkové podstaty (viz kapitola 4).

Teoretické pozadí celého rozboru tvoří úvodní charakteristika účelu trestu a do trestního práva pronikajícího konceptu restorativní justice spolu s promítnutím těchto postulátů do současné trestní politiky v České republice (viz kapitola 1). Do práce je zařazeno i stručné pojednání o mezinárodních aktivitách v oblasti alternativních trestů a významu a postavení alternativních trestů v systému alternativních opatření (viz kapitola 2). V závěru práce diplomant zhodnotil právní povahu alternativních trestů a současný neuspokojivý stav jejich využití soudní praxí a zároveň zformuloval některá doporučení, která by podle jeho názoru mohla přispět k zlepšení tohoto stavu.

Práce má celkově solidní úroveň. Je přehledně uspořádána a má logickou stavbu. Výklad svědčí o tom, že se diplomant na podkladě studia literatury, judikatury a statistických dat do požadované míry seznámil s problematikou alternativního trestání. Je z něj patrné, že diplomant ke zpracování daného tématu s potřebnou mírou samostatnosti. Ocenění zaslouží diplomantovo zpracování statistických dat a úsilí o hodnocení způsobu využití alternativních trestů. Bez zajímavosti nejsou jeho návrhy na zdokonalení právní úpravy (viz zejména návrh na úpravu mechanismu přeměny některých alternativních trestů na jiný trest tak, aby nedocházelo k další kriminalizaci odsouzeného za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí, a návrh na zakotvení ustanovení o účelu trestu).

K práci lze mít některé výhrady, z nichž uvádím následující:

- k pojednání o účelu trestu měl diplomant využít širší okruh literatury, aby náležitě vystihl názory na jeho současné pojetí (str. 8 a násl.),
- v teoretické části práce je výklad místy povrchní (viz např. poněkud obsahově nevyvážený výklad o systému alternativních trestů na str. 26 – 27),
- diplomantův návrh na rozšíření podmínek pro ukládání trestu domácího vězení na str. 43 - 44 považuji za předčasný, neboť praxe teprve sbírá první zkušenosti s tímto trestem; pokud by navrhované rozšíření mělo být spojeno i s prodloužením doby jeho trvání, měly by být důkladně zváženy zahraniční zkušenosti s aplikací tohoto trestu;
- zhodnocení ukládání alternativních trestů podle hlav zvláštní části trestního zákoníku (viz zejména str. 63) jen na základě statistických dat podle mého názoru nemá potřebnou vypovídací hodnotu; bylo by třeba ho doplnit hlubší sondou do aplikační praxe.

Práci doporučuji k obhajobě.

Předběžné hodnocení práce: velmi dobře

Otázka k obhajobě: V čem diplomant spatřuje hlavní problémy právní úpravy trestu domácího vězení?

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
oponent

V Praze dne 1. 4. 2019